

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 1274

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 30 decembrie 2022

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE				
Decizia nr. 386 din 5 iulie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 178 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și ale art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative	2–5			
Decizia nr. 392 din 15 septembrie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „ <i>la cursul Băncii Naționale a României existent la data deschiderii procedurii</i> ” din cuprinsul art. 69 alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței	5–7			
Decizia nr. 449 din 25 octombrie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă	8–10			
Decizia nr. 452 din 25 octombrie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 73 pct. 22 coroborate cu cele ale art. 74 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață	10–12			
			ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
		192.	— Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022—31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei	13–14
			ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
		3.977/1.051.	— Ordin al ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate pentru modificarea Ordinului ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 726/507/2017 privind aprobarea Normelor tehnice de realizare a Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor pentru pensionarii care realizează venituri din pensii și indemnizație socială pentru pensionari, indiferent dacă realizează sau nu alte venituri, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 186/2009 privind aprobarea Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor	15–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 386

din 5 iulie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 178 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și ale art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciocină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina-Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 180 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și ale art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, excepție ridicată de Stela Fîru în Dosarul nr. 6.065/2/2014/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.260D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, Curtea acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, făcând referire la jurisprudența Curții, respectiv la Decizia nr. 712 din 2 noiembrie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 28 noiembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 6.065/2/2014/a1, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 180 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și ale art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.** Excepția a fost ridicată de Stela Fîru într-o cauză având ca obiect recursul împotriva sentinței civile prin care s-a

respins contestația formulată împotriva raportului de evaluare întocmit de Agenția Națională de Integritate prin care s-a constatat incompatibilitatea autoarei excepției deoarece a exercitat în paralel atât funcția de manager la un spital, cât și pe aceea de administrator la o societate.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia arată că art. 180 alin. (1) lit. b) [în prezent art. 178 alin. (1) lit. c)] din Legea nr. 95/2006 este neclar și imprevizibil deoarece orice persoană care lecturează textul de lege criticat înțelege că incompatibilitatea intervine atunci când o persoană care exercită funcția de manager de spital o exercită și pe aceea de manager într-un alt domeniu. Art. 84 și art. 87 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, spre exemplu, reglementează în mod distinct cu privire la exercitarea funcției de manager și de administrator. Prima instanță a extins înțelesul noțiunii de „manager” incluzând în aceasta și pe aceea de „administrator la o societate”, deși noțiunea de „manager” este definită în Legea contractului de management nr. 66/1993. Aplicarea oricărei norme juridice trebuie să fie previzibilă pentru cei cărora li se adresează, iar o normă afectată de incertitudine ce contravine art. 1 alin. (5) din Constituție și art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu poate atrage aplicarea unei sancțiuni atât de grave precum încetarea demnității publice și interdicția ocupării funcției publice timp de 3 ani, așa cum prevede art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010, cel de-al doilea text de lege supus controlului. Această prevedere prin care se restrânge în mod sever dreptul la muncă și dreptul de a ocupa o funcție publică contravine art. 53 alin. (2) din Constituție întrucât nu este proporțională cu situația care a determinat-o, de vreme ce este singura posibilă. În plus, sancțiunea instituită prin textul de lege criticat intervine *ope legis*, fără a parcurge o procedură de individualizare. Ar fi trebuit ca dispozițiile ce reglementează regimul incompatibilităților să permită aplicarea principiului proporționalității, reglementând și alte sancțiuni, mai ușoare, pentru ca pedeapsa să poată fi individualizată în funcție de fiecare situație în parte.

6. Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată deoarece textul de lege criticat reprezintă o normă de drept material, astfel că nu se poate reține că aduce atingere art. 21 alin. (3) din Constituție. Din faptul că instanța de fond a dat în cauză o altă soluție decât cea dorită de autoarea excepției nu se poate prezuma

încălcarea dreptului la un proces echitabil. Nu poate fi reținută nici încălcarea principiului supremației Constituției, deoarece textul de lege criticat este conținut într-o lege specială, iar semnificația unor termeni juridici specifici cum este cel de „manager” nu poate fi stabilită de instanța constituțională, aceasta constituind atributul instanței care judecă fondul cauzei. Referitor la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 prin raportare la art. 41 alin. (1) și art. 53 din Constituție se arată că nu se poate identifica în cuprinsul textului de lege criticat o reglementare disproporționată a dreptului la muncă ce ar duce la suprimarea acestuia, iar sancțiunea prevăzută de textul de lege criticat este valabilă pentru toate situațiile de incompatibilitate. Faptul că nu există o individualizare a sancțiunii în această materie nu reprezintă un aspect de neconstituționalitate având în vedere că din economia reglementărilor specifice nu reiese că legiuitorul a înțeles să stabilească mai multe grade ale gravității faptelor de incompatibilitate, răspunderea administrativă fiind aceeași pentru toți cei care au încălcat interdicțiile impuse de lege în ceea ce privește exercitarea funcției publice.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, așa cum a fost reținut de instanța de judecată, îl constituie dispozițiile art. 180 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006, și ale art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 621 din 2 septembrie 2010.

11. Curtea observă că, după întocmirea raportului de evaluare, Legea nr. 95/2006 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 652 din 28 august 2015, și art. 180 alin. (1) lit. b) a fost renumerotat, devenind art. 178 alin. (1) lit. b) și păstrând un conținut identic. Anterior sesizării Curții, art. 178 din Legea nr. 95/2006 a fost modificat prin art. 1 pct. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 938 din 22 noiembrie 2016, iar textul de lege criticat se regăsește cu un conținut identic în art. 178 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 95/2006.

12. Textele de lege criticate au următorul conținut:

— Art. 178 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 95/2006: „(1) *Funcția de manager persoană fizică este incompatibilă cu: [...] c) exercitarea oricărei activități sau oricărei altei funcții de manager, inclusiv cele neremunerate;*”;

— Art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010: „*Persoana eliberată sau destituită din funcție potrivit prevederilor alin. (1) sau față de care s-a constatat existența conflictului de interese ori starea de incompatibilitate este decăzută din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor prezentei legi, cu excepția celor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție sau o demnitate publică la data constatării stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani operează potrivit legii, de la data rămânerii definitive a raportului de evaluare, respectiv a rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești de confirmare a existenței unui conflict de interese sau a unei stări de incompatibilitate.*”

13. În ceea ce privește prevederile art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010, Curtea observă că prin Decizia nr. 418 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 563 din 30 iulie 2014, s-a constatat că dispozițiile art. 25 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 176/2010 sunt constituționale în măsura în care sintagma „*aceeași funcție*” se referă la toate funcțiile eligibile prevăzute de art. 1 din aceeași lege. Însă, în prezenta cauză, prevederile art. 25 din Legea nr. 176/2010 sunt criticate din altă perspectivă, autoarea excepției neinvocând neconstituționalitatea sintagmei „*aceeași funcție*”, cuprinsă de aceste norme, ci neconstituționalitatea sancțiunii decăderii din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică.

14. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) și (5) sub aspectul criteriilor de calitate ale legii, art. 16 alin. (3) referitor la ocuparea funcțiilor și demnităților publice, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 41 referitor la muncă și protecția socială a muncii, art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și în art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă, referitor la critica privind încălcarea art. 1 alin. (3) și (5) și a art. 21 alin. (3) din Constituție, precum și a art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sub aspectul criteriilor de calitate ale legii, că, în prezent, ca urmare a evoluției jurisprudențiale, atunci când analizează aceste condiții raportarea se face la art. 1 alin. (5) din Constituție (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 272 din 22 aprilie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 7 ianuarie 2022, paragraful 15).

16. Curtea constată că art. 178 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 95/2006 nu aduce atingere art. 1 alin. (5) din Constituție deoarece exercitarea oricărei alte activități, cu excepția funcțiilor sau activităților în domeniul medical în aceeași unitate sanitară, a activităților didactice, de cercetare științifică și de creație literar-artistică, în paralel cu aceea de manager într-un spital creează o stare de incompatibilitate. Faptul că legiuitorul nu a

enumerat toate categoriile de activități ce creează respectiva stare nu aduce atingere principiului constituțional invocat, deoarece orice normă juridică trebuie să aibă un anumit grad de abstractizare. Revine instanței, în procesul de interpretare și aplicare a legii, rolul de a identifica aceste cazuri.

17. În sensul celor de mai sus, referitor la principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea observă hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului din 22 noiembrie 1995, 24 mai 2007, 12 februarie 2008 și 21 octombrie 2013, pronunțate în cauzele *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 141, și *Del Río Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 92 și 93, în care s-a reținut că formularea legilor nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, ale căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Deși certitudinea este dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor.

18. Curtea constată că în Legea nr. 95/2006 nu este definit termenul „manager”. Într-o astfel de situație, definiția conceptului utilizat de legiuitor este cea uzuală, cuprinsă în Dicționarul explicativ al limbii române (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 110 din 28 februarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452 din 5 iunie 2019, paragraful 17, și Decizia nr. 263 din 23 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 562 din 9 iulie 2019, paragraful 19). În acest context, Curtea reține că revine autorităților, în procesul de interpretare și aplicare a legii, să determine dacă o persoană exercită sau nu această funcție.

19. În ceea ce privește referirea la determinarea sferei noțiunii „funcția de manager” prin raportare la prevederile Legii contractului de management nr. 66/1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 13 octombrie 1993, Curtea constată că acest act normativ se referă la funcția exercitată în cadrul societăților în care statul deține acțiuni aferente unei cote de cel puțin 50% din capitalul social, fără legătură cu sfera noțiunii de „manager” în sensul Legii nr. 95/2006 sau de „administrator” (calitate deținută de autoare) în sensul Legii societăților nr. 31/1990 (a se vedea, *ad similibet*, Decizia nr. 272 din 22 aprilie 2021, paragrafele 13—16).

20. Referitor la încălcarea prin art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 a prevederilor art. 16 alin. (3), ale art. 41 și ale art. 53 din Constituție, Curtea reține că, prin Decizia nr. 562 din 12 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 880 din 3 noiembrie 2016, paragraful 13, invocând jurisprudența sa în materie, a statuat, în esență, că prevederile art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 instituie sancțiunea decăderii persoanei eliberate sau destituite din funcție ca urmare a săvârșirii abaterii disciplinare prevăzute de lege sau față de care s-a constatat existența conflictului de interese ori starea de incompatibilitate din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor Legii

nr. 176/2010, pentru o perioadă de 3 ani de la data eliberării, a destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului. Această interdicție de 3 ani privește funcțiile sau demnitățile publice prevăzute de Legea nr. 176/2010, cu excepția celor electorale.

21. De asemenea, prin Decizia nr. 420 din 21 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 950 din 9 noiembrie 2018, paragraful 26, Curtea a reținut că prevederile de lege criticate dau expresie art. 16 alin. (3) din Constituție, potrivit căruia „*Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii [...].*”

22. Referitor la critica privind încălcarea dreptului la muncă, jurisdicția constituțională constată că prin textul de lege criticat legiuitorul limitează exercitarea acestuia deoarece are această prerogativă sub condiția respectării principiului proporționalității (a se vedea, *ad similibet*, Decizia nr. 611 din 2 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 5 martie 2019, paragraful 32). Astfel, conform principiului proporționalității, orice măsură luată trebuie să fie adecvată — capabilă în mod obiectiv să ducă la îndeplinirea scopului, necesară — indispensabilă pentru îndeplinirea scopului și proporțională — adică să respecte justul echilibru între interesele concrete, pentru a fi corespunzătoare scopului urmărit. În vederea realizării testului de proporționalitate, urmează să se stabilească scopul urmărit de legiuitor prin măsura criticată și dacă acesta este unul legitim, întrucât testul de proporționalitate se va putea raporta doar la un scop legitim (Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 775 din 24 octombrie 2014, paragraful 30). Referitor la scopul urmărit de legiuitor prin textul de lege criticat, se reține că acesta este justificat de necesitatea exercitării funcției de manager de spital în condiții de integritate și transparență decizională, pentru realizarea atribuțiilor sale. Prevederile legale criticate sunt adecvate scopului urmărit, deoarece excluderea de la exercitarea altor activități constituie un mijloc apt să impună transparență și obiectivitate crescută, cu privire la exercitarea funcției de manager. Referitor la caracterul necesar al măsurii, Curtea reține că acesta este justificat, deoarece funcția de manager presupune exercitarea atribuțiilor referitoare la bugetul spitalului public. Curtea mai observă, de asemenea, că există un raport rezonabil de proporționalitate între cerințele de interes general, referitoare la exercitarea cu imparțialitate a funcției publice, și protecția dreptului fundamental la muncă al autorului. În concluzie, textul de lege criticat nu aduce atingere dreptului la muncă, ci doar îl limitează, cu privire la exercitarea altor activități decât funcția publică deținută, pe o perioadă determinată.

23. În ceea ce privește încălcarea art. 53 din Constituție, jurisprudența Curții Constituționale (spre exemplu, Decizia nr. 605 din 30 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1244 din 29 decembrie 2021, paragraful 40, și Decizia nr. 53 din 12 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 22 martie 2013) a stabilit că, invocarea prevederilor constituționale referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți nu poate fi reținută dacă nu s-a constatat încălcarea vreunei prevederi constituționale care consacră drepturi sau libertăți fundamentale, astfel cum sunt prevăzute în capitolul II — „Drepturile și libertățile fundamentale” din titlul II — *Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale* din Constituție.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Stela Firu în Dosarul nr. 6.065/2/2014/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 178 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și ale art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 5 iulie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Cristina-Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 392

din 15 septembrie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate

**a sintagmei „la cursul Băncii Naționale a României existent la data deschiderii procedurii”
din cuprinsul art. 69 alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței**

Marian Enache — președinte
Mihaela Ciochină — judecător
Cristian Deliorga — judecător
Gheorghe Stan — judecător
Elena-Simina Tănăsescu — judecător
Varga Attila — judecător
Raluca-Alexandra Buterez-Fășie — magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 69 alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Victor Pițurcă în Dosarul nr. 12.049/63/2007/a46 al Tribunalului Brașov — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 313D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită

respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, apreciind că nu se încalcă principiul egalității în drepturi a creditorilor, situația acestora fiind una diferită, și, prin urmare, se justifică instituirea unui tratament juridic diferit.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 30 ianuarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 12.049/63/2007/a46, **Tribunalul Brașov — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 69 alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Victor Pițurcă într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației la tabelul definitiv consolidat de creanțe al debitorului.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia — creditor al debitorului FOTBAL CLUB U CRAIOVA S.A. — susține că sintagma „la cursul Băncii Naționale a României existent la data deschiderii procedurii” din cuprinsul

art. 69 alin. (2) din Legea nr. 85/2006 este contrară principiului egalității în drepturi, întrucât discriminează creditorii care dețin creanțe stabilite în valută, ce sunt anterioare deschiderii procedurii de insolvență, față de creditorii care au creanțe curente în valută, întrucât conversia creanțelor din valută în moneda națională se realizează diferit în funcție de categoria din care face parte creanța. Autorul este nemulțumit de faptul că, în cazul unei creanțe anterioare deschiderii procedurii, la momentul conversiei valutare în lei, se va avea în vedere cursul Băncii Naționale a României de la data deschiderii procedurii, pe când în cazul unei creanțe curente se va avea în vedere cursul Băncii Naționale a României de la momentul plății.

6. Prin urmare, pentru a evita aplicarea unui tratament inegal, sub forma unui curs valutar diferit, autorul consideră că se impune ca, pentru toate creanțele în valută, conversia în lei să se realizeze la cursul valutar de la data întocmirii tabelului de creanțe.

7. Tribunalul Brașov — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât este firesc ca, pentru o creanță ce se naște dintr-un contract în derulare la data deschiderii procedurii de faliment, plata unei facturi/creanțe exprimate în valută să se realizeze în baza documentelor din care rezultă și în funcție de cursul de schimb valutar de la data plății, iar nu în funcție de cursul valutar de la data deschiderii procedurii de faliment, cu atât mai mult cu cât o astfel de creanță se poate naște atât înainte de împlinirea termenului de înscriere a creanțelor în tabelul suplimentar, cât și ulterior acestui moment. Faptul că pe parcursul procedurii de insolvență au loc rectificări și actualizări ale tabelului preliminar de creanță sau ale tabelului definitiv consolidat de creanță nu justifică actualizarea unei creanțe exprimate în valută în funcție de cursul de schimb de la data rectificării tabelului, curs care poate să fie și unul defavorabil creditorului.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este menționat în încheierea de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 69 alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006, care avea următorul conținut: „Creanțele exprimate sau consolidate în valută vor fi înregistrate la valoarea lor în lei, *la cursul Băncii Naționale a României existent la data deschiderii procedurii*”. Însă, din motivarea cererii de sesizare a Curții, instanța constituțională observă că

autorul critică doar neconstituționalitatea sintagmei „*la cursul Băncii Naționale a României existent la data deschiderii procedurii*” din art. 69 alin. (2) din Legea nr. 85/2006. În consecință, urmează să fie reținută ca obiect al excepției doar sintagma „*la cursul Băncii Naționale a României existent la data deschiderii procedurii*” din cuprinsul art. 69 alin. (2) din Legea nr. 85/2006.

12. Curtea reține că Legea nr. 85/2006, cu modificările și completările ulterioare, a fost abrogată prin art. 344 lit. a) din titlul V — *Dispoziții tranzitorii și finale* din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014. Însă, ținând cont de prevederile art. 343 din Legea nr. 85/2014, potrivit cărora „*Procesele începute înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi rămân supuse legii aplicabile anterior acestei date*”, precum și de Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care Curtea a stabilit că sintagma „*în vigoare*” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea urmează să exercite controlul de constituționalitate asupra sintagmei criticate din cuprinsul art. 69 alin. (2) din Legea nr. 85/2006.

13. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, sintagma criticată contravine dispozițiilor constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că principiul egalității în drepturi, pretins a fi încălcat în speța dedusă controlului, își găsește aplicare doar atunci când părțile se găsesc în situații identice sau egale, care impun și justifică același tratament juridic și deci instituirea aceluiași regim juridic. *Per a contrario*, când acestea se află în situații diferite, regimul juridic aplicabil fiecăreia nu poate fi decât diferit, soluție legislativă care nu contravine, ci, dimpotrivă, decurge logic din chiar principiul enunțat. Când criteriul în funcție de care își găsește aplicarea un regim juridic sau altul are caracter obiectiv și rezonabil, și nu subiectiv și arbitrar, fiind constituit de o anumită situație prevăzută de ipoteza normei, și nu de apartenența sau de o calitate a persoanei, nu există temeii pentru calificarea reglementării deduse controlului ca fiind discriminatorie, deci contrară normei constituționale de referință. Astfel, acest principiu nu are semnificația reflectării în norma juridică a unei depline uniformități a situațiilor sociale, ci, dimpotrivă, diversitatea situațiilor sociale poate fi corijată de legiuitor în mod proporțional, pentru a le aduce împreună (a se vedea, de exemplu, Decizia Curții Constituționale nr. 192 din 31 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 21 iunie 2005, Decizia Curții Constituționale nr. 349 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 708 din 19 noiembrie 2013).

15. Prin urmare, pentru a verifica respectarea principiului egalității în drepturi, Curtea va cerceta, în primul rând, dacă pentru toate categoriile de creanțe din cadrul procedurii insolvenței s-au stabilit aceleași reguli de conversie valutară a creanțelor, iar, în caz contrar, dacă anumite reguli diferite se justifică prin prisma categoriei din care fac parte aceste din urmă creanțe.

16. Astfel, potrivit prevederilor Legii nr. 85/2006, sunt două categorii principale de creanțe: creanțele născute anterior deschiderii procedurii de insolvență și cele născute ulterior acestui moment. Creanțele din prima categorie se înscriu în tabelele de creanțe întocmite pe parcursul fiecărei etape a procedurii de insolvență (observație, reorganizare, faliment), în timp ce creanțele curente nu se înscriu la masa credală, deoarece, potrivit art. 64 alin. (6) din Legea nr. 85/2006, acestea se plătesc conform documentelor din care rezultă aceste obligații de plată. În ceea ce privește categoria de creanțe supuse înscrierii în tabelul de creanțe, dispozițiile art. 69 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 stabilesc regula potrivit căreia o creanță în valută va fi convertită în monedă națională, la cursul valutar al Băncii Naționale a României de la data deschiderii procedurii, și, ulterior, lichidatorul judiciar o va înscrie în tabelul de creanțe corespunzător.

17. Coroborând prevederile legale mai sus menționate, Curtea constată că numai creanțele în monedă străină, anterioare deschiderii procedurii, sunt calculate în funcție de cursul valutar de la data deschiderii procedurii, întrucât numai această categorie de creanțe este supusă înscrierii la masa credală. Prevederile art. 69 din Legea nr. 85/2006 nu sunt aplicabile creanțelor născute după data deschiderii procedurii, întrucât acestea au un alt regim juridic.

18. Din analiza de mai sus, Curtea reține că cele două tipuri de creanțe nu se află în situații identice sau similare, având în vedere că momentul la care ia naștere fiecare este diferit. Așadar, în acord cu dispozițiile art. 16 din Constituție, pentru situații juridice diferite, legiuitorul a prevăzut reguli distincte de conversie în lei a creanțelor exprimate în valută. Ar fi fost contrar principiului egalității ca legiuitorul să fi stabilit norme legale uniforme pentru ambele categorii de creanțe, având în vedere că între acestea există o diferență juridică clară și obiectivă.

19. Așa cum a reținut Curtea în jurisprudența sa (a se vedea, spre exemplu Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 26 aprilie 1996), principiul egalității nu interzice reguli specifice, în cazul unei diferențe de situații. Egalitatea formală ar conduce la

aceeași regulă, în ciuda diferenței de situații. De aceea, inegalitatea reală, care rezultă din această diferență, poate justifica reguli distincte, în funcție de scopul legii care le conține. Tocmai de aceea, principiul egalității conduce la sublinierea unui drept fundamental, dreptul la diferență, iar în măsura în care egalitatea nu este naturală, faptul de a o impune ar însemna instituirea unei discriminări.

20. În al doilea rând, Curtea observă că, în cadrul categoriei de creanțe născute anterior deschiderii procedurii de insolvență sau de faliment, legiuitorul a stabilit aceeași regulă de conversie valutară, prin raportare la un curs unic al Băncii Naționale a României, respectiv acela de la data deschiderii procedurii. Astfel, pentru situații juridice similare, legiuitorul a aplicat aceeași soluție legislativă, fără să creeze o discriminare între creditorii care dețin o categorie identică de creanțe.

21. Lipsa unei actualizări a creanței autorului în raport de cursul valutar al Băncii Naționale a României de la data punerii la zi a tabloului de creanțe nu reprezintă o încălcare a principiului egalității în drepturi, în condițiile în care nicio creanță care face parte din aceeași categorie din care face parte și cea a autorului nu beneficiază de o astfel de actualizare.

22. De altfel, după cum a statuat Curtea și în Decizia nr. 878 din 16 decembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 147 din 14 februarie 2022, paragraful 14, specificul procedurii insolvenței a impus adoptarea unor reguli de procedură speciale, care derogă de la normele dreptului comun, stabilirea acestora constituind atributul exclusiv al legiuitorului, potrivit prevederilor art. 126 alin. (2) din Constituție, fără ca prin acestea să fie adusă atingere principiilor egalității între cetățeni și egalității în drepturi.

23. În concluzie, Curtea reține că cele două tipuri de creanțe nu se află în situații identice sau similare și, prin urmare, se justifică instituirea unui regim juridic diferit în ceea ce privește conversia valutară a creanțelor născute anterior deschiderii procedurii de insolvență față de cele născute ulterior acestui moment.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Victor Pițurcă în Dosarul nr. 12.049/63/2007/a46 al Tribunalului Brașov — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că sintagma „*la cursul Băncii Naționale a României existent la data deschiderii procedurii*” din cuprinsul art. 69 alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței este constituțională în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Brașov — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 septembrie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Raluca-Alexandra Buterez-Fășie

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 449

din 25 octombrie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Asociația Sportivă Fotbal Club Progresul București (A.S. F.C. Progresul) în Dosarul nr. 45.986/3/2017 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 986D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 1.412D/2019 și nr. 2.322D/2019, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a aceluiași prevederi de lege, ridicată de aceeași autoare în Dosarul nr. 24.936/300/2017/a2 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și în Dosarul nr. 6.274/95/2017/a1.3 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere obiectul excepției de neconstituționalitate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 1.412D/2019 și nr. 2.322D/2019 la Dosarul nr. 986D/2019.

6. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

7. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 1.412D/2019 și nr. 2.322D/2019 la Dosarul nr. 986D/2019, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, întrucât prevederile legale criticate nu încalcă dispozițiile din Constituție invocate. Precizează că existența unor condiții legale stabilite cu privire la posibilitatea terților de a interveni într-un proces pendinte nu constituie o încălcare a dreptului de acces liber la justiție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

9. Prin Încheierea din 22 martie 2019, Decizia civilă nr. 1.318A din 19 aprilie 2019 și Încheierea din 5 iunie 2019, pronunțate în dosarele nr. 45.986/3/2017, nr. 24.936/300/2017/a2 și, respectiv, nr. 6.274/95/2017/a1.3, **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul București — Secția a IV-a civilă și Înalta**

Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Excepția a fost ridicată de Asociația Sportivă Fotbal Club Progresul București (A.S. F.C. Progresul) în cauze având ca obiect soluționarea apelurilor, respectiv a recursului, declarate împotriva unor încheieri de respingere, ca inadmisibilă, a cererii de intervenție accesorie într-un proces, ca urmare a lipsei interesului solicitantului.

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile legale criticate aduc atingere accesului liber la justiție, deoarece au un caracter echivoc și puțin previzibil, fiind încălcat dreptul terților de a interveni în proces. Se arată că textul de lege criticat nu face distincție între cererea de intervenție principală și cererea de intervenție accesorie, astfel că în ambele tipuri de cerere intervenientul trebuie să aibă interes, în conformitate cu prevederile art. 33 din Codul de procedură civilă potrivit căruia interesul trebuie să fie determinat, legitim, personal, născut și actual. Însă, în conformitate cu jurisprudența bogată a Curții Constituționale, intervenientul accesoriu nu poate invoca un interes propriu, ci se alătură și susține interesele unei părți aflate într-un litigiu (Decizia Curții Constituționale nr. 74 din 21 februarie 2013). În aceste condiții, în mod evident, orice cerere de intervenție accesorie poate fi respinsă ca inadmisibilă în principiu, deoarece intervenientul, neavând un interes propriu, nu îndeplinește condițiile de admisibilitate impuse de art. 33 din Codul de procedură civilă.

11. **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că dispozițiile legale criticate nu încalcă prevederile constituționale invocate, întrucât existența unor condiții legale de exercitare a unor acțiuni civile sau de intervenire a terților într-un proces pendinte nu constituie o încălcare a dreptului de acces liber la justiție. Subliniază că Legea fundamentală nu protejează un acces nelimitat sau necondiționat la justiție, ci doar pe acela care are ca scop apărarea drepturilor, libertăților și a intereselor legitime ale persoanei care se adresează justiției. Or, în cazul de față, textul legal nu limitează accesul la justiție, ci îl supune unor condiționări. Precizează că este necesar ca legea să condiționeze dreptul terților de a interveni în proces de respectarea cerințelor de formă și de fond (de interes și de conexitate cu cererea principală), în caz contrar, ar putea să intervină în proces orice persoană care nu ar justifica niciun interes conex cu procesul, cu implicații asupra limitelor cadrului procesual subiectiv.

12. **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât, deși intervenția accesorie are natura unei apărări în sprijinul părții în favoarea căreia se intervine, aceasta nu poate să deroge de la condițiile impuse de art. 32 alin. (1) din Codul de procedură civilă pentru formularea oricărei cereri, printre care se numără și justificarea unui interes.

13. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, precizând că existența unor condiții legale de exercitare a unor acțiuni civile sau de intervenire a terților într-un

proces nu constituie o încălcare a principiului separației și echilibrului puterilor în stat. Arată că se impune ca legiuitorul să condiționeze dreptul terților de a interveni în proces de respectarea unor cerințe de formă și de fond, pentru evitarea participării la proces a oricărei persoane care nu ar justifica niciun interes conex, cu implicații asupra limitelor cadrului procesual subiectiv.

14. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins: „(1) *Oricine are interes poate interveni într-un proces care se judecă între părțile originare.*”

18. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (4) privind principiul separației puterilor în stat și art. 21 — *Accesul liber la justiție*.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că a mai analizat constituționalitatea prevederilor de lege criticate, în redactarea pe care acestea o aveau anterior intrării în vigoare a actualului Cod de procedură civilă, similară celei criticate în cauza de față. Astfel, prin Decizia nr. 615 din 26 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 523 din 2 august 2007, sau Decizia nr. 47 din 14 ianuarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 146 din 5 martie 2010, Curtea a apreciat că dispozițiile art. 49 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865 conform cărora „*Oricine are interes poate interveni într-o pricină ce se urmează între alte persoane*” sunt constituționale, reamintind că, în jurisprudența sa, a statuat în mod constant că reglementarea de către legiuitor, în limitele competenței ce i-a fost conferită prin Constituție, a condițiilor de exercitare a unui drept — subiectiv sau procesual — nu constituie o restrângere a exercițiului acestuia, ci o modalitate eficientă de a preveni exercitarea sa cu rea-credință, în detrimentul altor titulari de drepturi, în egală măsură ocrotite.

20. Totodată, Curtea a observat că art. 126 alin. (2) din Legea fundamentală potrivit căruia „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”, precum și art. 129 care prevede că „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*” atribuie exclusiv legiuitorului prerogativa stabilirii competenței și procedurii de judecată, inclusiv a condițiilor de exercitare a căilor de atac. Curtea a apreciat că, așa fiind, dispozițiile criticate reprezintă expresia aplicării acestor dispoziții constituționale.

21. În plus față de cele deja reținute în jurisprudența prezentată și având în vedere că în prezenta cauză se critică, în

esență, faptul că inclusiv pentru admiterea cererii de intervenție accesorie este necesară justificarea interesului efectuării unui astfel de demers procesual, Curtea observă că cele două tipuri de intervenție voluntară — cea principală și cea accesorie — prezintă caracteristici proprii, ambele subsumate însă îndeplinirii condiției existenței interesului terțului de a interveni în procesul în care alte persoane sunt părți originare.

22. Astfel, interesul intervenientului principal este direct, având în vedere că, potrivit art. 61 alin. (2) din Codul de procedură civilă, acesta pretinde pentru sine, în tot sau în parte, dreptul dedus judecății sau un drept strâns legat de acesta. Așadar, acesta dobândește o poziție procesuală similară cu a părților inițiale, între care s-a declanșat litigiul dedus judecății instanței, urmărind ca soluția pronunțată de judecător să îi profite în mod nemijlocit.

23. În schimb, intervenientul accesoriu nu face decât să sprijine apărarea uneia dintre părți, astfel cum prevede art. 61 alin. (3) din Codul de procedură civilă, urmărind ca aceasta să obțină o soluție favorabilă. Dar scopul unui asemenea demers de susținere a unei anumite părți din proces nu poate fi pur abstract, ci trebuie să servească, în cele din urmă, interesului însuși al intervenientului accesoriu. Într-o asemenea situație, interesul nu mai este direct, ca în cazul intervenției principale, ci este un interes mediat, determinat de necesitatea intervenientului de a preveni eventualele consecințe prejudiciabile pentru propriile drepturi și interese pe care le-ar putea avea hotărârea ce ar urma să se pronunțe împotriva părții în apărarea căreia intervine pe cale accesorie.

24. Cu alte cuvinte, deși nu poate proba un interes imediat, în strânsă legătură cu dreptul aflat în litigiu, persoanei care solicită să intervină în proces în interesul uneia dintre părți i se va admite cererea dacă va demonstra chiar și un interes de perspectivă, dar propriu, și anume acela de a evita posibilele efecte negative viitoare care s-ar putea produce asupra drepturilor sau intereselor sale legitime în ipoteza în care partea în apărarea căreia intervine ar pierde procesul.

25. Condiția justificării unui interes, fie că este direct sau indirect, imediat sau ulterior, este una dintre condițiile obligatorii ale oricărei cereri formulate în justiție. În acest sens, art. 33 din Codul de procedură civilă impune, de principiu, ca interesul să fie determinat, legitim, personal, născut și actual. Același text reglementează însă, în teza doua, și situația în care, deși interesul nu este născut și actual, se poate formula o cerere cu scopul de a preveni încălcarea unui drept subiectiv amenințat sau pentru a preîntâmpina producerea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara.

26. În ipoteza în care orice persoană ar putea interveni în orice proces, indiferent de obiectul acestuia și de părțile implicate și indiferent dacă ar justifica vreun interes sau nu, accesul la justiție și-ar pierde capacitatea de a contribui la realizarea statului de drept, consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție, vulnerabilizând actul de justiție prin posibilele abuzuri și comportamente procesuale excesive.

27. În consecință, Curtea constată că nu pot fi reținute criticile formulate de autoarea excepției de neconstituționalitate prin raportare la dispozițiile art. 21 din Constituție. Totodată, nici art. 1 alin. (4) din Constituție, invocat de aceasta, nu este nesocotit, instituirea condiției justificării interesului atât în cazul intervenției principale, cât și în cazul intervenției accesorii nefiind de natură să aducă atingere principiului separației și echilibrului puterilor în stat.

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Asociația Sportivă Fotbal Club Progresul București (A.S. F.C. Progresul) în dosarele nr. 45.986/3/2017, nr. 24.936/300/2017/a2 și, respectiv, nr. 6.274/95/2017/a1.3 ale Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și constată că dispozițiile art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 25 octombrie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 452

din 25 octombrie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 73 pct. 22 coroborate cu cele ale art. 74 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 73 pct. 22 coroborate cu cele ale art. 74 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, excepție ridicată de Societatea Cristim 2 Prodcom — S.R.L. din București în Dosarul nr. 12.798/300/2016 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 110D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Curtea dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.888D/2019, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 73 pct. 22 coroborate cu cele ale art. 74 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind

comercializarea produselor și serviciilor de piață, excepție ridicată de Societatea Cristim 2 Prodcom — S.R.L. din București în Dosarul nr. 765/233/2016* al Tribunalului Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție problema conexării dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu conexarea cauzelor.

6. Curtea, având în vedere obiectul cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.888D/2019 la Dosarul nr. 110D/2019, care este primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, față de împrejurarea că legiuitorul a recurs la sancționarea mai drastică a comercianților persoane juridice, în scopul prevenirii și sancționării faptelor care generează sau ar putea genera evaziune fiscală, context în care menționează jurisprudența Curții Constituționale în materie și precizează că unele fapte nu pot fi săvârșite decât de către agenții economici, respectiv de către persoane juridice.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

8. Prin Încheierea din 22 noiembrie 2018 și prin Decizia civilă nr. 88 din 13 februarie 2019, pronunțate în dosarele nr. 12.798/300/2016 și nr. 765/233/2016*, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și Tribunalul Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 73 pct. 22 coroborate cu cele ale art. 74 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață.**

9. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea Cristim 2 Procom — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea apelului formulat în contextul unui litigiu privind contestarea procesului-verbal de constatare și sancționare a unei contravenții prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 99/2000.

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că din interpretarea logico-gramaticală a dispozițiilor art. 74 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 reiese că acestea se aplică exclusiv și limitativ acelor situații expres prevăzute de art. 73 din același act normativ, care prevăd contravenții și sancțiuni în sarcina persoanelor fizice, însă instanțele judecătorești au apreciat că legiuitorul nu a făcut distincție între faptele enumerate la art. 73 cărora li se poate aplica art. 74 cu privire la sancțiunile aplicabile persoanelor juridice. Prin urmare, instanțele judecătorești pe rolul cărora s-au aflat litigiile au reținut că nici organele de constatare și nici instanțele nu pot face distincția pe care legiuitorul nu a făcut-o, deși în spețele aflate pe rolul instanțelor judecătorești sancțiunea aplicată este o sancțiune prevăzută exclusiv în sarcina unei persoane juridice, astfel că, în această situație, limitele minime și maxime ale amenziilor reprezintă deja maximul prevăzut de lege, fără a mai fi nevoie să fie dublat, astfel cum este în cazul sancțiunilor prevăzute în sarcina persoanelor fizice care se aplică și persoanelor juridice. Față de această împrejurare, se consideră că textele criticate nu îndeplinesc cerințele de calitate a legii, astfel cum acestea au fost dezvoltate prin jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului și prin care s-a statuat că este obligația legiuitorului să asigure o legislație clară și precisă, care să nu lase loc la interpretări, mai ales când este vorba despre o acuzație în materie penală sau contravențională.

11. **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și Tribunalul Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal**, opinează pe de o parte, că prevederile criticate nu aduc atingere dispozițiilor constituționale pretins a fi încălcate, iar, pe de altă parte, arată că, în realitate, criticile de neconstituționalitate se referă la modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 73 pct. 22 coroborate cu cele ale art. 74 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000.

12. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 73 pct. 22 coroborate cu cele ale art. 74 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 603 din 31 august 2007, care au următorul cuprins:

— Art. 73 pct. 22: „*Constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni, și se sancționează după cum urmează: (...) 22. exercitarea de activități de comerț cu ridicata și comerț cu amănuntul în aceeași structură de vânzare, respectiv suprafață de vânzare, cu amendă de la 2.000 lei la 10.000 lei și cu interzicerea uneia dintre cele două activități;*”;

— Art. 74: „*Sancțiunile prevăzute la art. 73 se pot aplica și persoanelor juridice, caz în care limitele minime și maxime ale amenzilor se dublează.*”

16. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) — *Principiul legalității* (în componenta privind calitatea legii), ale art. 20 alin. (1) — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, ale art. 23 alin. (12) — *Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii* și ale art. 44 alin. (1) — *Dreptul de proprietate privată*.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 stabilește principiile generale privind desfășurarea activității comerciale și urmărește dezvoltarea rețelei de distribuție a produselor și serviciilor de piață, cu respectarea principiilor liberei concurențe, protecției vieții, sănătății, securității și intereselor economice ale consumatorilor, precum și a mediului, fiind o aplicare a dispozițiilor art. 135 alin. (2) lit. a) și b) din Constituție, potrivit cărora statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție, precum și protejarea intereselor naționale în activitatea economică.

18. Totodată, Curtea reține că orice exercițiu comercial se desfășoară numai de către comercianți autorizați în condițiile legii și cu respectarea normelor ce reglementează această activitate, prin *comerciant* înțelegându-se, potrivit art. 4 lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000, persoana fizică sau juridică autorizată să desfășoare activități de comercializare a produselor și serviciilor de piață. Desfășurarea oricărui exercițiu comercial cu încălcarea prevederilor legale în materie este sancționată de lege. Astfel, spre exemplu, în virtutea art. 73 pct. 22 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000, criticat în prezenta cauză, constituie contravenție, dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiune, exercitarea de activități de comerț cu ridicata și comerț cu amănuntul în aceeași structură de vânzare, respectiv suprafață de vânzare, care este sancționată cu amendă de la 2.000 de lei la 10.000 de lei și cu interzicerea uneia dintre cele două activități antereferate. Deși legiuitorul nu face în mod concret precizarea cui îi sunt aplicabile aceste sancțiuni, respectiv persoanei fizice sau persoanei juridice, având în vedere că prevederile unei legi, în sens general, nu trebuie interpretate și aplicate în mod disparat, ci ținând seama de conținutul întregului act normativ, Curtea constată că în cadrul aceluiași capitol (capitolul VII — *Sancțiuni*), la art. 74 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000, sancțiunile prevăzute la art. 73 din același act normativ se pot aplica și persoanelor juridice, caz în care limitele minime și maxime ale amenzilor se dublează. Prin urmare, în cazul în care în discuție sunt fapte săvârșite de către persoanele juridice care se circumscriu contravenției, în speță, exercitarea de activități de comerț cu ridicata și comerț cu amănuntul în aceeași structură de vânzare,

respectiv suprafață de vânzare, potrivit legii, sancțiunile aferente acestora sunt cele prevăzute la art. 73 pct. 22 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000, coroborat cu art. 74 din aceeași ordonanță. În acest context, este de menționat faptul că Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 se completează, după caz, cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, care la art. 3 alin. (2) dispune că persoana juridică răspunde contravențional în cazurile și în condițiile prevăzute de actele normative prin care se stabilesc și se sancționează contravenții. De altfel, spre exemplu, prin Decizia nr. 975 din 12 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 16 septembrie 2011, Decizia nr. 373 din 22 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 324 din 11 mai 2011, și Decizia nr. 530 din 25 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2005, Curtea a observat că legiuitorul a prevăzut sancțiuni pentru exercitarea celor două tipuri de activități în aceeași structură de vânzare sau suprafață de vânzare în scopul asigurării unei concurențe loiale, având în vedere conținutul acestora, care constă, în cazul comerțului cu ridicata, în activitatea desfășurată de comercianții care cumpără produse în cantități mari în scopul revânzării acestora în cantități mai mici altor comercianți sau utilizatori profesionali și colectivi, iar, în cazul comerțului cu amănuntul, în activitatea desfășurată de comercianții care vând produse, de regulă, direct consumatorilor pentru uzul personal al acestora.

19. Față de această împrejurare, Curtea constată că, în contextul dat, critica de neconstituționalitate este formulată prin prisma aspectelor legate de interpretarea și aplicarea acestor norme la speța dedusă judecării de către organele abilitate să constate și să sancționeze contravenții, precum și de către instanțele judecătorești care sunt îndrituite cu soluționarea contestațiilor formulate împotriva proceselor-verbale de constatare și sancționare a unor contravenții prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 99/2000, autoarea excepției considerând, astfel cum reiese din actele dosarelor cauzei, că în spețele aflate pe rolul instanțelor judecătorești, sancțiunea aplicată acesteia de către organele îndrituite în acest sens este o sancțiune prevăzută exclusiv în sarcina unei persoane juridice, situație în care limitele minime și maxime ale amenzii reprezintă deja maximul prevăzut de lege, fără a mai fi nevoie să fie dublat,

astfel cum este în cazul sancțiunilor prevăzute în sarcina persoanelor fizice ce se aplică și persoanelor juridice.

20. Or, în ceea ce privește conținutul și întinderea celor două noțiuni cuprinzătoare — interpretarea, respectiv aplicarea legii —, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a reținut că acestea acoperă identificarea normei aplicabile, analiza conținutului său și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit, iar instanța de judecată este cea care poate dispune de instrumentele necesare pentru a decide cu privire la aceste aspecte (a se vedea Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009), în speța de față fiind vorba despre aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 99/2000, iar în virtutea rolului constituțional al instanțelor de judecată, le revine acestora competența de a stabili dacă faptele săvârșite reprezintă contravenții, dacă sunt aplicabile persoanelor fizice și/sau persoanelor juridice și care sunt sancțiunile aferente.

21. Totodată, printr-o jurisprudență constantă, Curtea Constituțională s-a pronunțat cu privire la competența exclusivă a instanțelor judecătorești de a soluționa probleme care țin de interpretarea și/sau aplicarea legii. Astfel, prin Decizia nr. 504 din 7 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 941 din 22 decembrie 2014, paragraful 14, Curtea s-a pronunțat în sensul că, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, aceasta asigură controlul de constituționalitate a legilor, a ordonanțelor Guvernului, a tratatelor internaționale și a regulamentelor Parlamentului, prin raportare la dispozițiile și principiile Constituției. Așadar, nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curte aplicarea și interpretarea legii, acestea fiind de resortul exclusiv al instanței de judecată care judecă fondul cauzei, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, astfel cum rezultă din prevederile coroborate ale art. 126 alin. (1) și (3) din Constituție, respectiv al Înaltei Curți de Casație și Justiție, care asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale (prin hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept sau prin recurs în interesul legii). Prin urmare, excepția de neconstituționalitate urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

22. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 73 pct. 22 coroborate cu cele ale art. 74 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, excepție ridicată de Societatea Cristim 2 Prodcom — S.R.L. din București în Dosarul nr. 12.798/300/2016 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și în Dosarul nr. 765/233/2016* al Tribunalului Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și Tribunalului Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 25 octombrie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ioanița Cochînțu

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022—31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei

Având în vedere că prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022—31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, a fost aprobată o schemă de sprijin pentru clienții finali din piața de energie electrică și gaze naturale, schemă de sprijin care se aplică începând cu data de 1 aprilie 2022,

având în vedere obiectivul propus reprezentat de importanța asigurării în plan economic și social a unui nivel ridicat de protecție a vieții, sănătății și securității consumatorilor, precum și necesitatea garantării dreptului acestora cu privire la implementarea măsurilor de sprijin stabilite prin norme de nivel primar în scopul asigurării unei mai bune funcționalități a pieței de energie și a unui nivel înalt de protecție a consumatorilor cu privire la practicile comerciale, ce pot aduce atingere intereselor economice ale acestora, printr-o protecție sporită a consumatorilor,

pentru a evita facturarea diferită a consumatorilor casnici proprietari în raport cu consumatorii casnici chiriași, fapt ce necesită asigurarea unui tratament egal și nediscriminatoriu între aceste două categorii de consumatori casnici, regim diferențiat pe care îl stabilește, la momentul actual, art. 1 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare,

întrucât menținerea acestei prevederi poate afecta grav persoanele care locuiesc cu chirie, persoane care, chiar dacă în conformitate cu consumul lunar realizat sau dacă se găsesc în situațiile speciale prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a) pct. (ii), (iii) sau (iv) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, ar avea dreptul să beneficieze de preț plafonat, nu ar putea beneficia de facilitățile oferite în lipsa unei declarații depuse de proprietar sau în lipsa unui contract încheiat direct cu un furnizor de energie electrică,

luând în considerare necesitatea de interes public reprezentată de asigurarea unei protecții similare pentru locurile de consum utilizate de către alte persoane decât proprietarii acestora,

în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022—31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 22 martie 2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (1) litera a), punctul (ii) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(ii) clienții casnici la al căror loc de consum locuiesc persoane care utilizează dispozitive, aparate sau echipamente medicale alimentate de la rețeaua electrică, necesare efectuării tratamentelor medicale pe baza confirmării de la medicul specialist și a unei cereri depuse la furnizor; pentru luna ianuarie 2023, în locul confirmării medicale se depune o declarație pe propria răspundere; prețul final facturat plafonat se aplică de la data de întâi a lunii următoare celei în care s-au depus documentele prevăzute anterior;”

2. La articolul 1 alineatul (1) litera a), punctele (iii) și (iv) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(iii) clienții casnici care au în întreținere cel puțin 3 copii cu vârsta de până în 18 ani în baza unei cereri și a unei declarații pe propria răspundere; limita de vârstă se prelungește până la 26 de ani în cazul în care copilul major urmează o formă de învățământ; prețul final facturat plafonat se aplică de la data de întâi a lunii următoare celei în care s-au depus documentele prevăzute anterior;

(iv) clienții casnici familii monoparentale, care au în întreținere cel puțin un copil cu vârsta de până la 18 ani, în baza unei cereri și a unei declarații pe propria răspundere; limita de vârstă se prelungește până la 26 de ani în cazul în care copilul major urmează o formă de învățământ; prețul final facturat plafonat se aplică de la data de întâi a lunii următoare celei în care s-au depus documentele prevăzute anterior;”

3. La articolul 1, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1'), cu următorul cuprins:

„(1') Prevederile alin. (1) lit. a) pct. (ii)—(iv) se aplică și pentru locurile de consum utilizate în baza unui contract de închiriere. În această situație, la furnizor se depun de către clientul casnic următoarele documente:

- a) cererea privind aplicarea prețului plafonat;
- b) copia contractului de închiriere;
- c) declarația pe propria răspundere a chiriașului că se încadrează în una dintre categoriile prevăzute la alin. (1) lit. a) pct. (ii)—(iv) sau confirmarea medicală prevăzută la alin. (1) lit. a) pct. (ii), după caz.”

4. La articolul 1, alineatul (10) se abrogă.

5. La articolul 16, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 1 alin. (11), (12) și (14), art. 9 alin. (1)—(3), (7), (9) și (13), art. 15 alin. (3), art. 20 și art. 23 alin. (5) constituie contravenție și se sancționează cu amendă contravențională de la 100.000 de lei la 400.000 de lei.”

6. Articolul 18 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 18. — Prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică până la data de 31 martie 2025.”

Art. II. — Anexa nr. 11 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022—31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 7, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) OPCOM centralizează prognozele de consum și cantitățile de energie electrică care au fost deja contractate la cumpărare conform prevederilor alin. (1) și le transmite ANRE în termen de 2 zile lucrătoare. ANRE verifică prognozele de consum pe baza datelor statistice disponibile din anul anterior. În cazul în care, din comparația prognozelor de consum cu datele statistice, rezultă diferențe mai mari de 3%, ANRE solicită clarificări operatorilor economici respectivi. Aceștia sunt obligați să transmită, în termen de 3 zile, documente justificative pentru diferența prognozată sau valoarea corectată a prognozei, după caz. Prognozele de consum validate sunt transmise de ANRE operatorilor economici până la data de 20 decembrie a anului anterior anului de aplicare.”

2. La articolul 8, după primul alineat, care devine alineatul (1), se introduce un nou alineat, alin. (2), cu următorul cuprins:

„(2) În cazul nesemnării de către producătorii care vând energie electrică prevăzuți la art. 3 alin. (1), respectiv de către operatorii economici care cumpără energie electrică, prevăzuți la art. 2 alin. (2), a contractelor prevăzute la art. 16 sau a actelor adiționale, după caz, sau în cazul în care OPCOM constată că aceștia nu mai îndeplinesc condițiile legale de participare la Mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică, OPCOM va organiza sesiuni extraordinare pentru ajustarea cantităților alocate prin procedura de achiziție centralizată.”

3. La articolul 14, alineatul (1) se abrogă începând cu 1 februarie 2023.**4. La articolul 14, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(3) Pentru luna ianuarie 2023 obligațiile de plată ale operatorilor economici care au cumpărat energie electrică, pentru fiecare zi de livrare, se achită prin instrucțiuni de debitare directă emise de către OPCOM în zilele bancare lucrătoare.”

5. La articolul 14, după alineatul (3) se introduc trei noi alineate, alin. (4)—(6), cu următorul cuprins:

„(4) Începând cu luna februarie 2023 obligațiile de plată ale operatorilor economici care cumpără energie electrică prin mecanismele anuale și lunare de achiziție centralizată se

achită în primele 10 zile din luna calendaristică care urmează lunii de livrare.

(5) Valoarea scrisorii de garanție bancară prevăzută la alin. (2) trebuie să acopere minimum suma următoarelor valori ale obligațiilor de plată:

a) valoarea obligațiilor de plată aferente cantităților de energie electrică achiziționate pentru luna în curs; prin excepție, pentru alocarea lunară pentru luna februarie 2023 se ia în considerare valoarea obligațiilor de plată aferente cantităților achiziționate pentru ultima decadă a lunii ianuarie 2023;

b) valoarea obligațiilor de plată aferente cantităților de energie electrică achiziționate din mecanismul anual pentru luna următoare;

c) valoarea obligațiilor de plată aferente prognozei lunare ale cantității de energie electrică suplimentare pentru luna următoare, prevăzute la art. 7 alin. (4).

(6) În funcție de evoluția cantităților suplimentare de la art. 5 alin. (7) și de la art. 7 alin. (4), OPCOM stabilește prin procedurile prevăzute la art. 16 și publică pe pagina proprie de internet modul de estimare a necesarului de garantare pentru cantitățile suplimentare lunare cantităților contractate pentru consum conform art. 9 lit. e).”

6. Articolul 15 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 15. — Drepturile de încasare ale producătorilor pentru cantitățile de energie electrică vândute prin mecanismele anuale și lunare de achiziție centralizată se plătesc de către OPCOM în primele 15 zile din luna calendaristică care urmează lunii de livrare.”

7. Articolul 17 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 17. — (1) Pentru activitățile și serviciile desfășurate, OPCOM are dreptul să perceapă participanților la mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică tarife pentru organizarea mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică. În calculul acestora vor fi luate în considerare costurile justificate ale activității respective.

(2) Dacă în situațiile excepționale prevăzute la art. 8 alin. (2) sunt generate costuri suplimentare pentru OPCOM, acestea vor fi incluse în tarifele percepute de OPCOM pentru organizarea mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică.”

Art. III. — În facturile emise de furnizori aferente consumului de energie electrică al clienților casnici realizat între 16 decembrie 2022 și data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, clientul casnic beneficiază de prețul plafonat prevăzut la art. 1 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022—31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 22 martie 2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, pentru toate locurile de consum.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ Contrasemnează:

p. Ministrul energiei,

Dan-Dragoș Drăgan,

secretar de stat

Secretarul general al Guvernului,

Marian Neacșu

Ministrul muncii și solidarității sociale,

Marius-Constantin Budăi

București, 28 decembrie 2022.

Nr. 192.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
Nr. 3.977 din 29 decembrie 2022

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE
Nr. 1.051 din 29 decembrie 2022

ORDIN

pentru modificarea Ordinului ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 726/507/2017 privind aprobarea Normelor tehnice de realizare a Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor pentru pensionarii care realizează venituri din pensii și indemnizație socială pentru pensionari, indiferent dacă realizează sau nu alte venituri, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 186/2009 privind aprobarea Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor

Având în vedere:

- Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - Hotărârea Guvernului nr. 186/2009 privind aprobarea Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor, cu modificările și completările ulterioare;
  - Hotărârea Guvernului nr. 1.556/2022 privind modificarea unor acte normative referitoare la Programul pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor pentru pensionari, precum și pentru prelungirea unui termen;
  - Hotărârea Guvernului nr. 720/2008 pentru aprobarea Listei cuprinzând denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații, cu sau fără contribuție personală, pe bază de prescripție medicală, în sistemul de asigurări sociale de sănătate, precum și denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor care se acordă în cadrul programelor naționale de sănătate, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - Referatul de aprobare nr. A.R. 23.968 din 29.12.2022 al Ministerului Sănătății și nr. DG 4.295 din 29.12.2022 al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,
- în temeiul prevederilor art. 291 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 17 alin. (5) din Statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2006, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății și președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate emit următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 726/507/2017 privind aprobarea Normelor tehnice de realizare a Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor pentru pensionarii care realizează venituri din pensii și indemnizație socială pentru pensionari, indiferent dacă realizează sau nu alte venituri, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 186/2009 privind aprobarea Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 512 din 3 iulie 2017, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — Se aprobă Normele tehnice de realizare a Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor pentru pensionarii care realizează venituri din pensii și indemnizație socială pentru pensionari, indiferent dacă realizează sau nu alte venituri, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 186/2009 privind aprobarea Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor, prevăzute în anexă.”

2. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — Medicii de specialitate din ambulatoriu, precum și medicii de specialitate din spital, aflați în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate, sunt obligați să elibereze scrisoare medicală pentru pensionarii care realizează venituri din pensii și indemnizație socială pentru pensionari, de până la 1.608 lei/lună inclusiv, indiferent dacă realizează sau nu alte venituri, în condițiile prezentului ordin.”

3. În anexă, titlul literei A va avea următorul cuprins:

„A. Modul de prescriere a medicamentelor compensate cu 90% din prețul de referință, acordate în sistem ambulatoriu pensionarilor care realizează venituri din pensii și indemnizație socială pentru pensionari, de până la 1.608 lei/lună inclusiv, indiferent dacă realizează sau nu alte venituri”.

4. În anexă, punctele 1 și 6 ale literei A vor avea următorul cuprins:

„1. În cadrul Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor, denumit în continuare *Program*, se asigură medicamente compensate cu 90% din prețul de referință pentru tratamentul în ambulatoriu al pensionarilor care realizează venituri din pensii și indemnizație socială pentru pensionari, de până la 1.608 lei/lună inclusiv, indiferent dacă realizează sau nu alte venituri.

6. Pe formularul de prescripție medicală medicul de familie este obligat ca pentru pensionarii care realizează venituri din pensii și indemnizație socială pentru pensionari, de până la 1.608 lei/lună inclusiv, indiferent dacă realizează sau nu alte venituri, să bifeze categoria «Lista B 90%».”

5. În anexă, titlul literei B va avea următorul cuprins:

„B. Eliberarea medicamentelor compensate cu 90% din prețul de referință, acordate în sistem ambulatoriu pensionarilor care realizează venituri din pensii și indemnizație socială pentru pensionari, de până la 1.608 lei/lună inclusiv, indiferent dacă realizează sau nu alte venituri”.

6. În anexă, punctul 6 al literei B va avea următorul cuprins:

„6. În cazul medicamentelor corespunzătoare DCI-urilor din sublista B prescrise pensionarilor care realizează venituri din pensii și indemnizație socială pentru pensionari, de până la 1.608 lei/lună inclusiv, indiferent dacă realizează sau nu alte venituri, în cadrul Programului, la rubrica «Valoare compensare» farmacia va trece pentru fiecare medicament valoarea de compensare corespunzătoare aplicării cotei de 50% din prețul de referință, notându-se în paranteză «CNAS», și valoarea de compensare corespunzătoare aplicării cotei de 40% din prețul de referință, notându-se în paranteză «MS».”

7. În anexă, titlul literei C va avea următorul cuprins:

„C. Decontarea medicamentelor compensate cu 90% din prețul de referință, acordate în sistem ambulatoriu pensionarilor care realizează venituri din pensii și indemnizație socială pentru

pensionari, de până la 1.608 lei/lună inclusiv, indiferent dacă realizează sau nu alte venituri”.

8. În anexă, punctul 5 al literei C va avea următorul cuprins:

„5. Decontarea contravalorii medicamentelor corespunzătoare DCI-urilor prevăzute în sublista B de care beneficiază pensionarii care realizează venituri din pensii și indemnizație socială pentru pensionari, de până la 1.608 lei/lună inclusiv, indiferent dacă realizează sau nu alte venituri, pentru care se fac transferuri din bugetul Ministerului Sănătății către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, se face până la 60 de zile calendaristice de la data verificării prescripțiilor medicale eliberate asiguraților și acordării vizei «bun de plată» facturilor care le însoțesc de către casa de asigurări de sănătate, în limita fondurilor aprobate cu această destinație.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2023.

Ministrul sănătății,
Alexandru Rafila

p. Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,
Adela Cojan

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

